

Streszczenie pracy doktorskiej lek. Michała Skalskiego pt.: „*Lower urinary tract symptoms in patients treated for depression*” („*Występowanie objawów z dolnego odcinka dróg moczowych u pacjentów leczonych z powodu depresji*”)

Duża liczba prac naukowych wskazuje na negatywny wpływ objawów z dolnego odcinka dróg moczowych (LUTS) na dobrostan psychospołeczny, sen i jakość życia pacjentów. Dostarczyły one ważnych dowodów łączących LUTS z depresją. LUTS są bardzo rozpowszechnione na całym świecie, szczególnie wśród dorosłych. Przeprowadzone badania wykazały negatywny wpływ zaburzeń depresyjnych na przebieg, przedłużenie czasu utrzymywania się oraz percepcję LUTS. Wspólne mechanizmy leżące u podstaw przyczyn tych stanów chorobowych pozostają, jednakże, w dużej mierze nieznane. LUTS są ważnym klinicznym problemem u chorych z zaburzeniami psychicznymi z powodu ich rozpowszechnienia, braku właściwej diagnostyki oraz braku leczenia. Związki LUTS z zaburzeniami depresyjnymi i zaburzeniami snu zostały dobrze zbadane w populacji ogólnej. Brakuje jednakże danych dotyczących tych zależności dla populacji pacjentów chorujących na depresję. Celem tego badania jest zbadanie korelacji między LUTS, nasileniem objawów depresyjnych, jakością życia i jakością snu u pacjentów leczonych z powodu depresji. Według moich hipotez nasilenie objawów depresyjnych będzie korelowało z częstością występowania i nasileniem LUTS u pacjentów leczonych z powodu depresji. Ponadto, nasilenie LUTS będzie korelowało z nasileniem zaburzeń snu w tej grupie chorych..

Do badania przekrojowego włączyliśmy 102 pacjentów w wieku 20-67 lat leczonych z powodu depresji. Wszyscy uczestnicy badania spełniali kryteria DSM-5 oraz ICD-10 rozpoznania zaburzeń depresyjnych. Objawy depresyjne ocenialiśmy na pomocą skal HDRS oraz QIDS-SR. LUTS były oceniane za pomocą skali IPSS. Związana ze zdrowiem jakość życia badanych była oceniana za pomocą kwestionariusza GHQ-30. Jakość snu ocenialiśmy za pomocą kwestionariusza HSDQ. Ze względu na opublikowane badania łączące występowanie zespołu pęcherza nadreaktywnego (OAB) z zaburzeniami snu i depresją, zbadaliśmy objawy OAB oraz związaną z OAB jakość życia za pomocą skal ICIQ-OAB oraz ICIQ-OABqol.

W wynikach przeprowadzonych badań stwierdzono korelację pomiędzy nasileniem depresji w skali QIDS-SR a nasileniem LUTS ocenianych za pomocą skali IPSS dla całej badanej grupy. U kobiet całkowity wynik punktowy w IPSS korelował z wynikiem punktowym w skalach QIDS-SR oraz GHQ-30. W badaniu wykazano ponadto statystycznie istotną korelację między nykturią a jakością snu. Objawy OAB były bardziej nasilone w grupie badanych kobiet niż u mężczyzn. W całej badanej grupie nasilenie objawów OAB korelowało z nasileniem objawów depresyjnych. LUTS miały negatywny wpływ na jakość życia u pacjentów z depresją. Ze względu na ograniczenia niniejszego badania (przekrojowy charakter, brak grupy kontrolnej, liczebność grupy badawczej, heterogenność prowadzonego leczenia farmakologicznego) do poznania szczegółów badanych zależności konieczne jest przeprowadzenie dalszych badań.

Słowa kluczowe: LUTS, depresja, OAB, zaburzenia snu, współchorobowość

Summary

Large number of studies indicates negative impact of lower urinary tract symptoms (LUTS) on patients' psychosocial wellbeing, sleep and quality of life. They have delivered important evidence linking LUTS with depression. LUTS are highly prevalent worldwide, especially among adults. Conducted research showed negative effect of depression on course, prolongation and perception of LUTS. Common mechanisms underlying the causes of these conditions remain largely unknown, though. LUTS are an important clinical problem among patients with mental disorders due to their frequency, lack of proper diagnostic approaches and lack of appropriate treatment management. Relationship between LUTS, depressive symptoms and sleep disturbance has been widely investigated in general population. There is, however, paucity of data analyzing this relationship in population of depressed patients. The aim of the study is to investigate the correlation between LUTS, severity of depressive symptoms, quality of life and sleep quality in patients treated for depression. According to my hypotheses severity of depressive symptoms will correlate with frequency and severity of LUTS in patients treated for depression. Moreover, severity of LUTS will correlate with severity of sleep disturbance in this group.

We have evaluated 102 patients aged 20–67 treated for depression in a cross-sectional analysis. All participants met the DSM-5 and ICD-10 criteria for depression. Depressive symptoms were assessed with the HDRS and QIDS-SR. LUTS were examined with the IPSS. Health-related quality of life of analyzed individuals was assessed with the GHQ-30. Sleep quality was assessed with the HSDQ. Due to certain studies linking symptoms of overactive bladder (OAB) with sleep disturbance and depression, OAB symptoms and OAB-related quality of life were assessed with the ICIQ-OAB and ICIQ-OABqol scales.

Our results showed correlation between severity of depression assessed with the QIDS-SR and severity of LUTS assessed with the IPSS in whole studied group. In women, the total IPSS score correlated with the QIDS-SR score and with the total GHQ score. The study revealed also statistically significant correlation between nocturia and sleep quality. Symptoms of OAB were more severe in women than in men. OAB symptoms correlated with depressive symptoms in the whole studied group. LUTS had negative impact on quality of life of depressed patients. Due to limitations of this study (cross-sectional character, lack of a control group, number of participants, diversity of pharmacological treatment) further researches are essential to reveal more details of the investigated relationships.

Key words: LUTS, depression, OAB, sleep disturbance, comorbidity